

AANBOD VOOR SCHOLEN IN HEUVELLAND

PROGRAMMA KLEUTER
EN LAGER ONDERWIJS

SCHOOLJAAR 2022-2023

NIUW
Breng met jouw
klas een
bezoek aan het
Heuvellab!

VOORWOORD

Ben je voor je klas op zoek naar een flinke dosis podiumcultuur? Zie je je leerlingen liever in actie tijdens een rondleiding of workshop?

De gemeentelijke diensten van Gemeente Heuvelland werken samen om een brede waaier aan schoolactiviteiten aan te bieden. Bovendien zitten al deze activiteiten vanaf nu verpakt in deze praktische brochure. Zo ontdek je in één oogopslag het aanbod van Gemeente Heuvelland voor het kleuter- en lager onderwijs.

Gemeente Heuvelland
Bergstraat 24
8950 Heuvelland

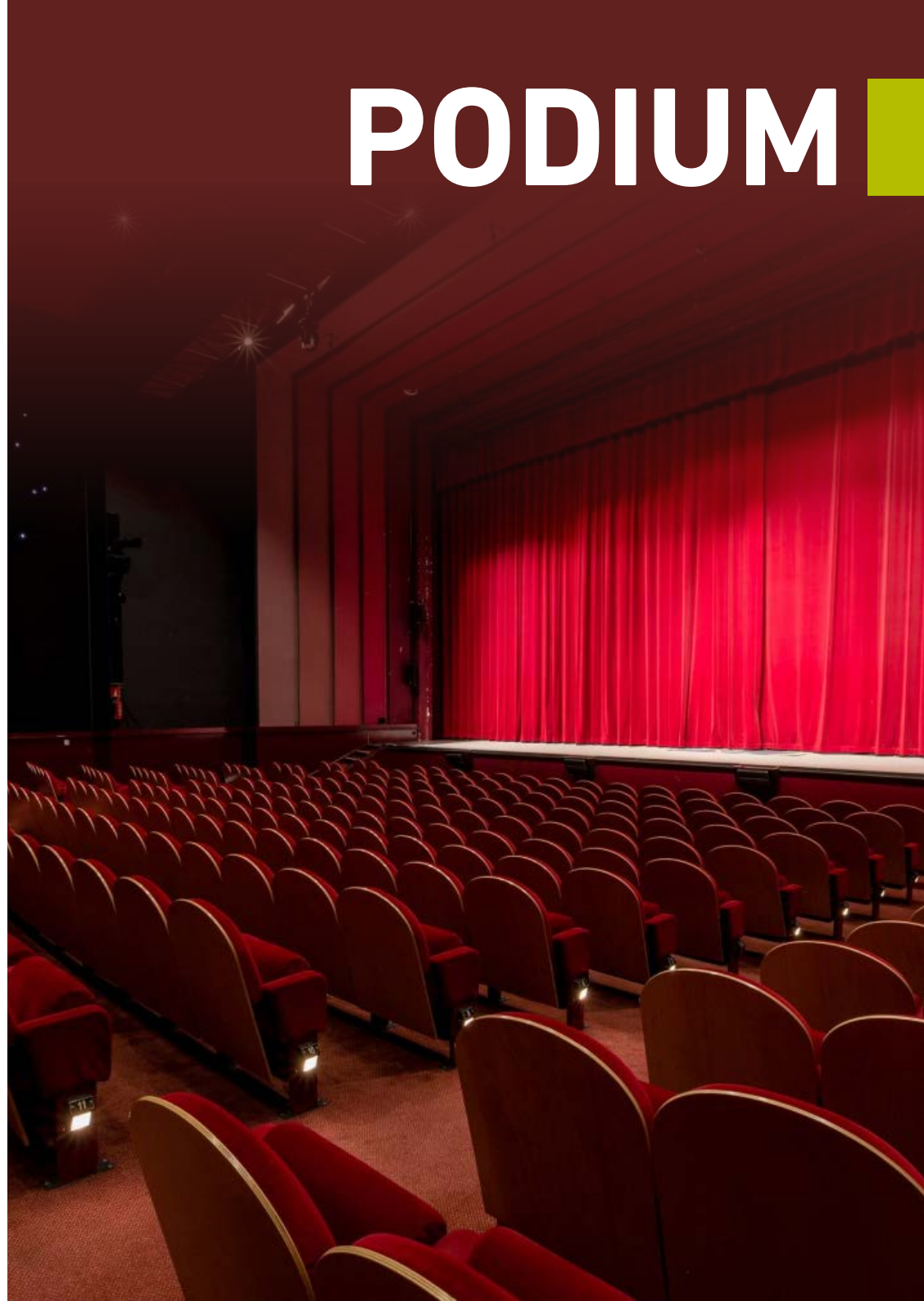
057 450 450
info@heuvelland.be

INDEX

Blz 03 – 04	Podium
Blz 05 – 16	Wandelingen en rondleidingen
Blz 17 – 21	Workshops
Blz 22 – 23	Lezingen
Blz 24 – 30	In de klas
Blz 31 – 36	Woensdagnamiddag

PODIUM

JONGERENCULTUURDAGEN

DERDE KLEUTER, 1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

Cultuurparticipatie voor jeugd is een belangrijke pijl van het culturaanbod in Heuvelland. Om deze cultuurdagen goed te organiseren werken we samen met het muziekcentrum Dranouter. We zorgen voor een goede mix tussen workshops en voorstellingen.

Deze voorstellingen en workshops worden met zorg geselecteerd om een gevarieerd en kwalitatief aanbod te garanderen. Kinderen en jongeren maken op deze manier kennis met de boeiende theaterwereld en we proberen hen zo te prikkelen om hun culturele ontdekkingsstocht verder te zetten.

Bij de meeste schoolvoorstellingen wordt een educatieve lesmap bezorgd aan de scholen ter voorbereiding van hun bezoek.

PRAKTISCH

Wanneer? We voorzien de cultuurdagen tussen de kerstvakantie en krokusvakantie. De precieze datum wordt tijdig met de directie en leerkrachten gecommuniceerd.

Prijs? Gratis

Locatie? Muziekcentrum Dranouter, Dikkebusstraat 234, 8950 Heuvelland

Duur? 1u30 a 2 uur

Meer informatie: Jeugddienst - jeugd@heuvelland.be - 057 450 473

WANDELING & RONDLEIDINGEN

RONDLEIDING IN DE BIBLIOTHEEK

KLEUTER, 1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

Klassen zijn steeds welkom om een bezoekje te brengen aan de bibliotheek tijdens de openingsuren. De leerlingen kunnen dan vrij boeken kiezen (klaskaart van de leerkracht).

Voor de 1^e, 2^e en 3^e graad bieden wij opnieuw een bibliotheekintroductie aan. We geven meer uitleg over de huisregels van de bibliotheek, de opstelling van de boeken en bekijken samen interessante websites over jeugdliteratuur. Voor de derde graad werd dit alles in een bibspel (the bib scene investigation) verwerkt.

Voor leerkrachten die verkiezen dit zelf aan te pakken, bieden wij onze bib ter beschikking.

PRAKTISCH

Wanneer? Het volledige schooljaar. Klasbezoeken door de leerkracht zijn vrij te kiezen. Voor de bibliotheekintroductie en het bibspel vragen we om vooraf een afspraak te maken.

Prijs? Gratis

Locatie? Bibliotheek Wijtschate, Schoolstraat 12a, 8950 Heuvelland (Wijtschate)

Duur? 1u30 a 2 uur

Meer informatie: Bibliotheek – bibliotheek@heuvelland.be – 057 450 456

UKKEPUK WANDELING

1^E GRAAD

Heb jij ooit al eens gehoord van het volk der Ukkepuken? Nee? Vreemd, want ze leven hier in de streek. Nu ja, een Ukkepek is petieterig klein. Minuscuul eigenlijk. Je kan ze met je ogen niet zien, maar met mensenoren zijn ze wel te horen. Als je goed luistert natuurlijk...

PRAKTISCH

Wanneer? Het volledige schooljaar

Prijs? Gratis

Locatie? Start bij het kunstwerk Venus Hill, op het kruispunt Kimmelbergweg en Bergstraat, Kimmel.

Duur? Er zijn in het totaal 8 luisterplekjes. De wandeling is in totaal 2,5 km.

Beschikbaar materiaal met prijs

Praktisch

- Download de Erfgoedapp op je eigen smartphone;
- Open de app, klik op het kompassymbool en download deze tour: Ukkepek op de Kimmelberg;
- Ukkepek wandelparcours: Op deze kaart kan je zien waar de Ukkepuken zich verstoppen. Ga om te starten naar locatie 1 en luister wat de eerste Ukkepek te zeggen heeft. Volg dan verder het wandelparcours zoals aangegeven;
- Ben je aangekomen bij het luisterplekje van Ukkepek? Open dan dit scanvenster in de Erfgoedapp. Hiermee zal je iets moeten scannen in de omgeving;

Beschikbaar

- Download gratis het parcours: <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/ukkepek-wandeling>
- Een gedrukte versie van het parcours is gratis te bekomen bij Bezoekerscentrum Het Heuvelland.

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

DOE BOEK

1^E EN 2^E GRAAD

Maak kennis met Tor en Tes en ontdek op een speelse manier de vele toeristische plekjes in Heuvelland. Met kleurplaten ea.

PRAKTISCH

Wanneer? Het volledige schooljaar

Prijs? Gratis voor Heuvellandse scholen

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

BEZOEK AAN DE WARANDE

2^E GRAAD

Kinderen stellen zich vaak vragen zoals 'Hoe ziet het gemeentehuis er nu van binnen eigenlijk uit? Hoe zit onze gemeente in elkaar? Hoe werkt een gemeente nu? Wat gebeurt er allemaal in het gemeentehuis?'

Daarom zet het gemeentehuis De Warande zijn deuren open voor kinderen van de tweede graad lager onderwijs. Het klasbezoek bestaat uit een korte inleiding in de raadzaal, een verkenningstocht en educatief spel in het gemeentehuis én we ronden het bezoekje af in de raadzaal. Het bezoekje is interactief en educatief. Voorkennis is niet verplicht, maar mag zeker wel.

PRAKTISCH

Wanneer? Telkens op donderdagnamiddag van 13u30 tot 15u00
29 sept, 6 okt, 13 okt, 20 okt, 27 okt, 10 nov, 17 nov, 24 nov

Prijs? Gratis

Locatie? Gemeentehuis de Warande, Bergstraat 24, Kemmel

Duur? Ongeveer 1u30

Meer informatie:

Jeugdendienst Heuvelland - jeugd@heuvelland.be - 057 450 473

HEUVELLAB

2^E EN 3^E GRAAD

Kom en ontdek het verleden en het heden van Heuvelland op een speelse en creatieve manier met je familie, gezin of klas. Heuvelland kent een rijk verleden: over molens, over landbouw, over het ontstaan van de bergen, de eerste bewoners, het ontstaan van dorpen en het toerisme.

Met toffe opdrachtjes zetten we die in de kijker: speel met de boltra op de Dries van Kimmel, knutsel dat radarwerk van de Lijstermolen in elkaar, puzzel het Romeinse mozaïek met de gans uit Nieuwerkerke ineen, zet je archeologische helm op en zoek naar resten uit ons prehistorisch verleden van de Kimmelberg, ... Én trek daarna naar één van onze thematische belevingsplekken in het landschap.

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar, tijdens de openingsuren van het bezoekerscentrum

Prijs? Gratis

Locatie? Bezoekerscentrum Het Heuvelland, Sint Laurentiusplein 1 te Kimmel.

Duur? 1 uur

Beschikbaar materiaal met prijs

- De kinderen kunnen in groepjes van 2/3 de zeven opdrachtjes uitvoeren;
- Er is een gidsje beschikbaar voor leerkrachten en ouders: de tentoongestelde objecten worden erin geduid, de thema's worden er verder in uitgediept.

Meer informatie:

Reserveren is aangewezen, zodat de ruimte voor jullie wordt vrijgehouden!

Bezoekerscentrum Het Heuvelland –
toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

PAD VAN BOMMARE

2^E EN 3^E GRAAD

In Kimmel staat er sedert de late middeleeuwen een kasteel. Dit kasteel heeft diverse oorlogen doorstaan. Door de eeuwen heen werd er regelmatig bijgebouwd. Af en toe veranderde het ook van eigenaar. In WO1 brandde het evenwel volledig af. Er kwam een nieuw kasteel wat verderop waar nu het gemeentehuis is gehuisvest. Een bekend kasteelheer was de heer Pieter Bommare. Maak kennis met zijn verhaal door middel van een wandeling en een ganzenspel.

Deze activiteit bestaat uit een ganzenspel, gekoppeld aan een zoektocht in en rond het dorp Kimmel.

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Locatie? Kimmel

Duur? 1u30

Beschikbaar materiaal met prijs

- De zoektocht met ganzenspel is gratis af te halen.
- Mogelijkheid om gebruik te maken van een reuze ganzenbord .
- Begeleidend boekje voor leerkrachten verhalen voor onderweg is verkrijgbaar voor €4.
- Mogelijkheid om deze zoektocht af te leggen met gids voor €30.

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

OVER DE KEMMELBERG

2^E EN 3^E GRAAD

De Kimmelberg is een 'berg vol verhalen'. Doorheen de eeuwen zijn er talrijke verhalen blijven 'hangen' aan de berg. Verhalen van molens, van torens, verhalen van oorlogen, van koersen, van jager- verzamelaars, van eerste boeren, van Kelten...

Op een speelse manier wordt er kennis gemaakt met deze boeiende geschiedenis: via quiz, rollenspel, krijgt tekenen, puzzelen ea...

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Prijs? Reservaties met gids: € 60

Locatie? Op en rond de Kimmelberg

Duur? 2u – 2u30

Beschikbaar materiaal met prijs: Beschikbaar

Praktisch:

- Je ontvangt tas met voorwerpen: puzzelstukken, handleiding voor de gids, afbeeldingen, kistje van de archeoloog, kruiswoordbordjes;
- Maximum 25 kinderen.

Meer informatie:

Bezoekerscentrum De Palingbeek – bc.palingbeek@west-vlaanderen.be – 057 23 08 40

ZOEKTOCHTEN

2^E EN 3^E GRAAD

Verrassende mysteries, plezierige doe-opdrachten en leuke weetjes. Dat moet zowat de samenvatting zijn van de speurtochten doorheen enkele van de mooiste bossen uit de West-Vlaamse Heuvels.

Met de hulp van Hanna of de boswachter vind je jouw weg doorheen het bos. Onderweg ontmoet je enkele bewoners van het bos. Als je de juiste weg vindt en de antwoorden weet op alle vragen, dan kun je vast en zeker het mysterie oplossen! De speurtochten kun je elke dag van het jaar doen!

Ga jij mee op zoek met Hanna naar de Bonte Beestenberg, een geheime plek in de buurt van de Kimmelberg?

Waar: Provinciaal Domein De Kimmelberg

Startplaats: Bij de kiosk op de Dries in Kimmel

De boswachter vond een dood jong van een ransuil bij de poel. Hij wil weten wat er is gebeurd. Is het jong gestorven van de honger? Of vermoord!? Bij zijn zoektocht kan hij jouw hulp goed gebruiken.

Waar: Hellegatbos, Westouter

Startplaats: Parking Kosmos, Rodebergstraat 53, Westouter

De Geelgors alias de Gèspiet is de Liedjesmaker van deze streek maar de vogel is onvindbaar. Onze vriendin Hanna gaat op zoek naar hem. Er is wel één klein probleempje...Ze weet niet hoe deze kleine akkervogel eruit ziet. Helpen jullie zoeken?

Waar: Eeuwenhout Dranouter

Startplaats: Muziekcentrum Dranouter, Dikkebusstraat 234, Dranouter

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Beschikbaar materiaal met prijs:

- Je kan de zoektochten verkrijgen bij Toerisme Heuvelland - Prijs €1/zoektocht.
- Of via onze webshop: <https://shop.toerismeheuvelland.be/nl/kaarten/voor-kids>

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

DE KEMMELBERG GAMES

3^E GRAAD

SPEELSE KENNISMAKING MET DE PREHISTORIE OP DE BERG

Op de Kemmelberg werden heel wat sporen gevonden van de prehistorische mens. Wie woonde hier en waarom werd deze berg gekozen als woonplaats? Speel de KEMMELBERG-GAMES en ervaar zelf hoe het er was om te leven als jager-verzamelaar. Met een plan voor de wandelroute kan je de vijf games spelen op aangeduide locaties: snelheid versus kracht, raadsel van de steen, op jacht, puur natuur, ten aanval. Met een begeleidend boekje en heel wat spelmateriaal en didactische prenten, kan je deze module zowel zelf begeleiden of laten begeleiden door een gids.

Er is een optie: glorie van de prehistorie van 1 u voor klassen – binnen: leerlingen bekijken en betasten prehistorische gebruiksvoorwerpen. Via filmpjes en een quiz krijgen ze de basis van de prehistorie onder de knie.

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Locatie? CJT De Lork -Kattenkerkhofstraat 2, Kemmel

Duur? 2u30

Beschikbaar materiaal met prijs:

- €70 voor een begeleider voor een familie-uitstap, aanvragen via toerisme Heuvelland;
- €10 bij zelfbegeleiding, incl. alle uitleg, didactische prenten en spelmateriaal. Het materiaal kan meermaals gebruikt worden en is aan te vragen via Toerisme Heuvelland;
- Extra optie onderwijs: € 30 via bezoekerscentrum de Palingbeek.
- Gids: €60 voor een gids voor het onderwijs: via bezoekerscentrum de Palingbeek;

Praktisch:

- Startplaats:
- mogelijk vanaf 10 personen;
- max. 25 pers per gids.

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

MISSIE BAYERNWALD

3^E GRAAD

Volg de leerkrachtengids stap voor stap en begeleid zo je eigen klas op missie Bayernwald. Speel de rol van informant en help de leerlingen bij het ontcijferen van het geheime verhaal. De leerlingen voeren opdrachten uit en verzamelen zo de juiste codes!

Deze WOI site in Wijtschate ligt 40 meter hoog: strategisch interessant om de vijand in de gaten te houden en – waar nodig – te reageren. stad leper ligt hier 6 kilometer in vogelvlucht vandaan. Na een verwoede strijd kwam de site in handen van de Duitsers die de plaats omdoopten tot 'Bayernwald' en het uitbouwden van 1914 tot juni 1917 tot een grote, niet in te nemen vesting. Hier krijg je – en dat is uniek – het verhaal van de Mijnschlag vanuit het Duitse standpunt. De loopgravensite is immers het Duitse antwoord op vermeende ondergravingen van Engelsen in de buurt. Het Bayernwald van vandaag is een waarheidsgetrouwe reconstructie: 320 meter loopgraven, vier bunkers en twee mijnschachten. Al wandelend door de kronkelende loopgraven ontdek en ervaar je alles zelf. De loopgravensite is ook toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Prijs?

- De toegang naar de site is betalend € 1,50 pp (jongeren < 26 jaar), voor Heuvellandse scholen is die gratis;
- Leerkrachten: gratis toegang bij vertoon van lerarenkaart aan de balie.

Locatie? Duitse Oorlogsite Bayernwald, Voormezelestraat 2a, Wijtschate

Duur? 2 uur

Beschikbaar materiaal met prijs:

- Bayernwald Leerkrachtengids, gratis downloadbaar via <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/missie-bayernwald>
- Missie Bayernwaldkaart kaart zijn gratis downloadbaar via <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/missie-bayernwald>
Of haal de gedrukte exemplaren gratis af bij bezoekerscentrum Het Heuvelland.
- Begeleiding door een gids is mogelijk. Dit kost 70 euro voor 2uur.

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

KIDSRONDLEIDING IN DE COMMANDOBUNKER

3^E GRAAD

Een bezoek aan de bunker is een boeiende ervaring. Je duikt onder in de buik van de Kemmelberg: een site vol geheime missies, onzichtbare vijanden en een alomtegenwoordige spanning die niemand onberoerd laat. Alleen al rondlopen in de 'Operations Rooms' - het kloppend hart van de bunker - is een indrukwekkende beleving.

De rondleiding is ten volle gericht op beleving: het uniform dragen van de militairen die in de bunker zaten, hoe verzamelen na het 'gasalarm' in de grote zaal beneden.

PRAKTISCH

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Prijs?

- Toegangsprijs: Jongeren 6 tem 18 jaar €1,50 pp, Kinderen tem 5 jaar zijn gratis;
- Leerkrachten in klasverband: gratis;
- Reservatie verplicht
- Begeleiding door een gids is mogelijk. Dit kost €50.

Locatie? Commandobunker, Lettingstraat 64, Kemmel

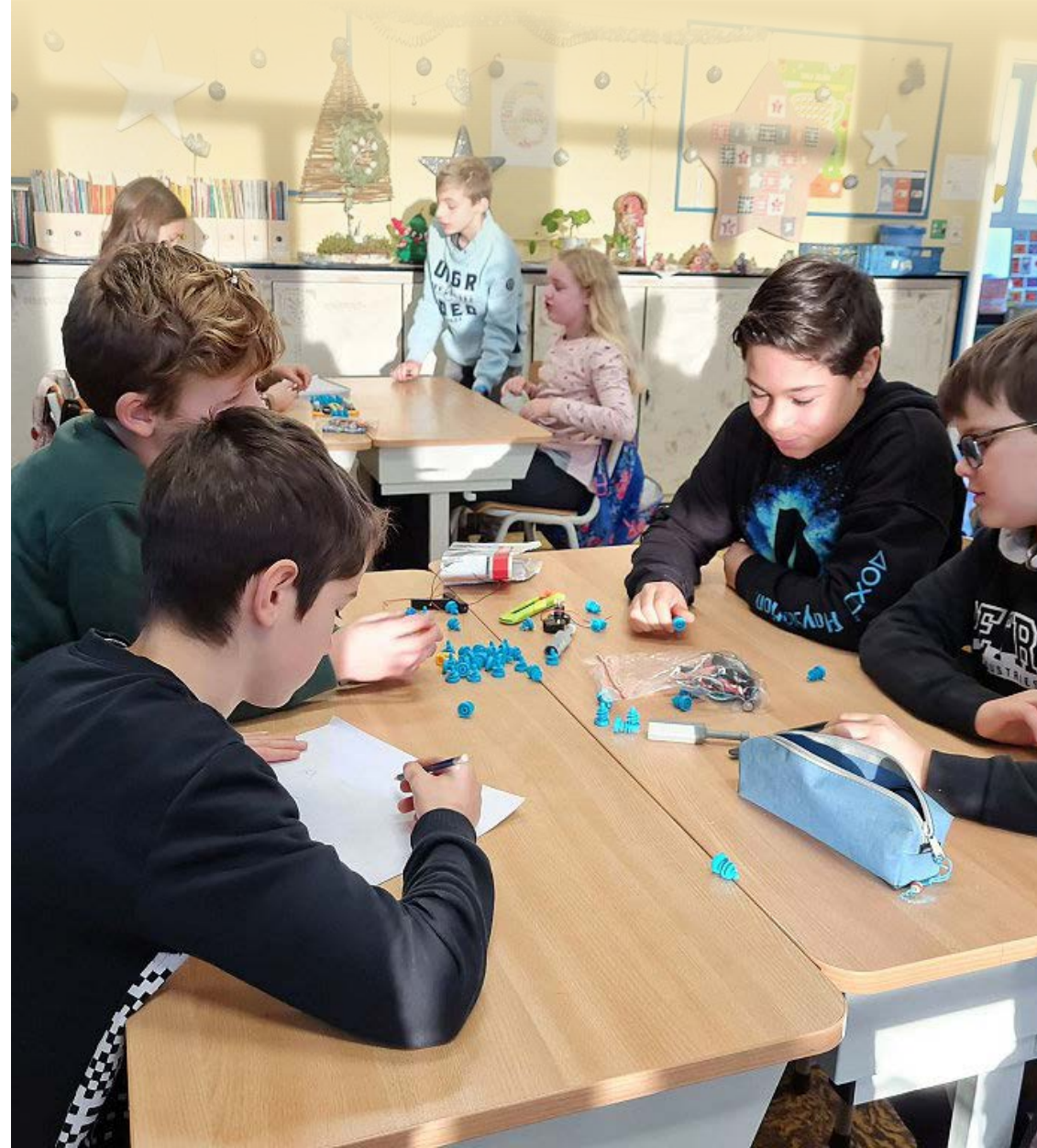
Duur? 1 uur

Meer informatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

WORKSHOPS

SCHOOLSPORTDAGEN

KLEUTER

Een halve dag sport en spel. Airtrack, wesco blokken, trampolines, ... de kleuters leven zich helemaal uit en gaan met een rode wangen, versleten ... naar huis.

PRAKTISCH

Wanneer? in juni, telkens van 9u15 tot 11u30 of van 13u15 tot 15u30.

Vervoer? wordt voorzien door gemeente Heuvelland

Locatie? Sporthalzone, Vierstraat 33, Wijtschate

Meer informatie en inschrijving: Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

Een hele dag doen we tal van spelen en sporten. Maken kennis met nieuwe sporten en amuseren we ons rot.

PRAKTISCH

Wanneer? in mei, telkens van 9u15 tot 15u30.

Vervoer? wordt voorzien door gemeente Heuvelland

Locatie? Sporthalzone, Vierstraat 33, Wijtschate

Meer informatie en inschrijving: Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

DE GEUZEN - LESBRIEF

3^E GRAAD

De digitale lesbrief 'De Geuzen' vertelt op niveau van de kinderen, de geschiedenis van de 16^e eeuw! In vijf opeenvolgende delen brengt de leerkracht het verhaal van de geuzen aan de hand van begeleidende prenten. De historie passeert langs Karel V, de lakennijverheid in Nieuwkerke, de opstand van de geuzen, Luther en Calvijn, de Beeldenstorm, de bloedige repressie van Alva...

Heel wat thema's uit dit verleden worden weerspiegeld in de wereld van vandaag. Meer dan ooit is het vluchtelingen thema van toen, ook nu actueel. En heeft de uitvinding van de boekdrukkunst niet dezelfde impact gehad als het internet en de sociale media nu? Via verschillende muzische, spel- en taalopdrachten krijgen de leerlingen van je klas de kans om hun mening hierover te vormen en te formuleren.

Voor zij die dit wensen wordt één workshops- op maat - aangeboden in ons Geuzendorp 'Nieuwkerke'.

456 jaar na de Beeldenstorm in 1566 is deze lesbrief brandend actueel.

PRAKTISCH

Wanneer? Het volledige schooljaar

Prijs? 2 euro per kind tot 12 jaar;

Materiaal gratis ter beschikking als pdf documenten en MP3 lied, in <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/geuzen-lesbrief>

- Geuzen lesbrief: handleiding voor de leerkracht;
- Geuzen Werkblad: invulblad voor de leerlingen;
- De geuzen Vertelprenten;
- Het Geuzenlied;

Locatie? Bezoek het drukatelier in Nieuwkerke(Dranouterstraat 34) en maak je eigen tweet!

Duur? 2 uur

Aantal? Min. 8 personen tot max. 15;

Meer informatie en reservatie:

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

NATUURATELIER 'T GAPERTJE

3^E GRAAD

In natuuratelier 't Gapertje draait alles rond veldwerk. Al zoekend, gravend, peuterend, rui-kend, luisterend en proevend maken kinderen kennis met de natuur.

Met het materiaal van het natuuratelier kan je experimenteren: bodemdieren zoeken, werken met een geluidsmeter, een stiltekaart maken, waterbeestjes in de poel benoemen, bodemstalen analyseren, paddenstoelen herkennen, ...

De educatieve bundel met suggesties voor activiteiten helpt de begeleiders op weg. Voor bijkomende begeleiding kunnen de scholen of groepen steeds een enthousiaste natuurgids aanspreken.

PRAKTISCH

Wanneer? Het volledige schooljaar.

Prijs? € 60

Duur? 2 tot 2u30 – afhankelijk van de gekozen module

Reservatie 't Gapertje voor bezoek:
De Lork – lork@cjt.be – 057 44 59 70

Reservatie natuurgids:
De Palingbeek – bc.palingbeek@west-vlaanderen.be – 057 23 08 40

KELTEN OP DE KEMMELBERG- EXPO EN WORKSHOP

Zowat 2.400 jaar geleden woonden er Kelten op de Kemmelberg. De top was er tot een versterkte vesting met houten muren en aarden wallen uitgebouwd. Binnenin woonden en werkten er Kelten. Een van hun specialiteiten was het bakken van voorraadpotten, schalen, schenkkannen, drinkbekers en kommen. Dit keramisch vaatwerk had typische vormen, figuren en kleuren, waardoor het heel herkenbaar was. Het wordt door archeologen 'Kemmelwaar' genoemd. Het was in de tijd van de Kelten een gegeerd handelsproduct.

Vandaag liggen er zo'n 10.000 scherven van dat Kemmelwaar in musea en erfgoeddepots. Nu proberen we het verhaal achter deze keramiek verder te doorgronden: hoe werd het gemaakt?, met welke klei?, met welke baktechniek?, hoe gebeurde de afwerking? We maakten enkele replica's van hoe Kemmelwaar er moet hebben uitgezien. De scherven zijn een inspiratiebron om nieuwe producten te ontwikkelen onder meer voor onze lokale wijnbouw en horeca: wijnkannetjes, bordjes, wijnkoelers, een schaal voor tapas.

EXPO - 3^E GRAAD

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Beschikbaar materiaal?

Praktisch: 12 didactische panelen in pdf.

Deze pdf's zijn gratis downloadbaar via

<https://www.toerismeheuvelland.be/nl/in-het-spoor-van-de-neanderthaler>.

WORKSHOP - 2^E EN 3^E GRAAD

In deze workshop maken we kennis met het Keltenverhaal op de berg. De deelnemers maken duimpotjes, keramieken tegeltjes en hangertjes. Zie ook: www.kemmelwaar.be

Periode? Tijdens het volledige schooljaar

Prijs?

- Voor Heuvellandse scholen: 4 euro per leerling
- Max. 15 leerlingen, grotere groepen worden gesplitst.
(Extra aanbod 'Keltische juwelen maken', na 45 min wisselen de groepen).

Locatie? atelier Kemmelwaar in Reningelststraat 39 Kemmel;

Duur? 1u30

Meer informatie

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

LEZINGEN

AUTEURSLEZINGEN TIJDENS DE JEUGDBOEKENMAAND

1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

De bibliotheek voorziet auteurslezingen in de jeugdboekenmaand maart. In de loop van de maand januari voorzien wij al zoveel mogelijk boeken van deze auteurs, zodat de klassen zich individueel kunnen voorbereiden.

PRAKTISCH

Periode? In de maand maart

Prijs? Gratis

Locatie? Bibliotheek, Schoolstraat 12a, Wijtschate

Duur? Afhankelijk van auteur

Meer informatie:

Bibliotheek – bibliotheek@heuvelland.be – 057 450 456

IN DE KLAS

BOEKENKOFFERS

KLEUTER, 1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

De bibliotheek biedt de mogelijkheid om boekenkoffers te laten leveren of ophalen voor de klas.

De bib zorgt voor een gevarieerd aanbod van fictie, non-fictie, eventueel wat strips.

PRAKTISCH

Periode? We leveren vier keer per jaar een boekenbak. Dit gaat om twee boekenbakken in het eerste trimester, één boekenbak in het tweede trimester en één boekenbak in het derde trimester.

- Levering – elke eerste dinsdag na de schoolvakantie
- Ophaling – elke laatste donderdag voor de vakantie
- Uitzondering – levering na de zomervakantie op vrijdag 2 september, ophaling voor de zomer vop vrijdag 23 juni

Prijs? Gratis

Opgelet: in de boekenbakken houden we geen rekening met thema's of titels op aanvraag. Wij kunnen hierbij de leerkrachten wel met plezier helpen in de bibliotheek.

Meer informatie:

Bibliotheek – bibliotheek@heuvelland.be – 057 450 456

DE LEESJURY

1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

De bibliotheek neemt dit jaar opnieuw deel aan de Leesjury 2022-2023. Klassen die graag deelnemen aan de Leesjury kunnen een pakket boeken van de Leesjury aanvragen in de bibliotheek.

We organiseren dit jaar ook opnieuw een groep 2 van de leesjury (1ste-2de leerjaar) in de bibliotheek. Hiervoor moeten leerlingen zich individueel inschrijven (niet in klasverband). Daarnaast kunnen kinderen individueel lezen en stemmen en worden bijgevolgd dus internetjurylid. Leerkrachten die zich willen engageren om de kinderen wat te begeleiden hierin kunnen voor meer info terecht op www.deleesjury.be of in de bibliotheek aan de balie.

Het schooljaar wordt opnieuw afgesloten met een boekenfeest dat regionaal georganiseerd wordt. In 2023 gaat dit door in Heuvelland!

PRAKTISCH

Prijs? Gratis

Meer informatie:
Bibliotheek – bibliotheek@heuvelland.be – 057 450 456

DE MOLENBRIGADE

2^E GRAAD

Onze 'bergen' zijn ideale plekken om molens op te zetten. De wind waait er veel en regelmatig. In 1850, het topjaar van de molens in onze streek, draaiden er welgeteld 36. Met de molen werd vooral graan gemalen. De wind liet de molenwieken ronddraaien. De as van die wieken zette een houten machine van tandwielen in gang. Die tandwielen lieten dan weer twee enorme maalstenen over elkaar wrijven. Hiertussen werd het graan geplet. Dat graan kwam van de vele kleine landbouwbedrijfjes uit de omgeving. De molenaar kon dus enkel werken als er voldoende wind op de berg was. Nu zijn al die molens uit ons landschap verdwenen. Oorlogen hebben ze vernietigd. Want ze vormden een belangrijk uitkijk- en mijkpunt. Sommige werden afgebroken omdat ze te weinig geld opbrachten. De opkomst van de verbrandingsmotor gaf onze molens uiteindelijk de doodsteek. Door die motor was de molenaar niet meer afhankelijk van de wind. Nu staat er nog één molen in Westouter: de Lijstermolen. Deze is met een molenaar te bezoeken. Met het educatief pakket van 'De Molenbrigade' duiden de leerlingen in de fascinerende wereld van windmolens en molenaars.

Het project verloopt in drie stappen:

- Projectopstart in de klas met een introfilmpje;
- Molenbezoek onder begeleiding van de molenaar;
- Verschillende klasactiviteiten uit de molenkoffer: Na het molenbezoek kunnen de leerlingen zelf experimenteren met wieken, tandwielen en maalstenen. Het pakket biedt twee naverwerkingen. Deze behandelen elk een specifiek molenthema: windenergie en tandwieltechniek. Ze staan los van elkaar. Naargelang eigen interesse en/of mogelijke tijdsbesteding kan je ervoor kiezen om een of beide naverwerkingen met je klas te doen. Voor elk thema is er ook een themafilmpje. Zo leren je leerlingen meer over windrichting, windkracht en aerodynamica, bouwen zij zelf een machine met tandwielen en leren het onderscheid kennen tussen grondstof (graan, vlas, lijnzaad), half afgewerkt product (meel, vlasvezels, lijnolie) en afgewerkt product (brood, textiel en verf). Tot slot kan je één of meerdere activiteiten uitkiezen om het molenproject op een leuke manier af te sluiten. De leerlingen mogen zich dan trots lid van de Molenbrigade noemen.

PRAKTISCH

Wanneer? Tijdens het volledige schooljaar mogelijk

Prijs?

- De molenkoffer is –mits reservatie – gratis te verkrijgen bij bezoekerscentrum Het Heuvelland, er wordt wel een waarborg gevraagd.
- lesmateriaal is gratis te downloaden op <https://molenbrigade.be/lespakket/>;
- Meer info: www.molenbrigade.be
- Reservatie bezoek molen met gids: toerisme Heuvelland: voor Heuvellandse scholen: 35 euro, voor niet Heuvellandse scholen ea: 70 euro.

Meer informatie:
Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

JUNIOR OPSTELWEDSTRIJD

3^E GRAAD

Voor de 3e graad organiseren we een Junior Opstelwedstrijd. Het thema van deze wedstrijd luidt hetzelfde als dat van de Jeugdboekenmaand 2023 maar dat is nu nog niet bekend. Voor inspiratie kun je later in het jaar terecht op de website van de jeugdboekenmaand.

PRAKTISCH

Wanneer januari - februari

Prijs? Gratis

Meer informatie:
Bibliotheek – bibliotheek@heuvelland.be – 057 450 456

DE GLORIE VAN DE PREHISTORIE

3^E GRAAD

Met het educatief pakket 'De glorie van de prehistorie' haal je letterlijk een stukje prehistorie in de klas. Het omvat twee prachtige koffers vol replica's uit de Heuvellandse geschiedenis. Leerlingen krijgen zo de unieke kans om prehistorische gebruiksvoorwerpen van dicht te bekijken, aan te raken, soms te testen of zelfs te ruiken! 'De glorie van de prehistorie' is de ideale aanvulling op de standaard prehistorieles. Bovendien is alles helemaal uitgewerkt en kan je meteen aan de slag! Via verrassende internetfilmpjes leren de kinderen over enkele basisaspecten van de prehistorie. Daarna maken ze aan de hand van reeds uitgeschreven scenario's zelf presentaties bij de replica's in de koffers. Eindtermen van verschillende leergebieden komen op deze manier aan bod.

PRAKTISCH

Periode? Het volledige schooljaar door

Materiaal

- 2 koffers bevatten replica's van prehistorische vondsten. Dit kan gereserveerd worden bij bezoekerscentrum Het Heuvelland.
- De handleiding en de presentatiefiches voor de leerkracht, deze zijn gratis downloadbaar via <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/de-glorie-van-de-prehistorie>;
- De filmpjes op het internet: <http://vimeo.com/deglorievandeprehistorie>;
- Negen presentatiefiches: met rollenspellen;

De les omvat 2 delen:

- Bekijken van de filmpjes over de steentijd en voeren bijhorende creatieve opdracht uit;
- De kinderen maken- in groepjes van 3- zelf een rollenspel/toneeltje (interview, rap, internetgesprek, raadspelletje, quiz, reclamespot en nieuwsbericht) en maken hiervoor gebruik van de replica's. Maken ze hiervan een filmpje, dan kunnen ze dit delen via het internet.

Uitleenvoorwaarden beide koffers:

- Reservatie minstens 1 week op voorhand;
- Bij het afhalen wordt een waarborg van 50 euro gevraagd;
- Maximale uitleenduur is 1 week ;
- Na gebruik terug brengen tijdens de openingsuren van de dienst, op datum/uur van de afspraak;
- Bij laattijdigheid wordt een forfaitaire vergoeding aangerekend van 25 euro per dag;
- Bij teruggave worden beide koffers nagezien;
- Elke schade dient vergoed te worden conform de offerte bij archeoshop.fr.

Meer informatie:
Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

FRONTKAART: OORLOGEN ZONDER EINDE

1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

De frontkaart 'Oorlogen zonder einde' geeft een overzicht van alle erfgoedsites in ons landschap die verwijzen naar WO I, WO II en de Koude oorlog. Waar zijn ze gelegen? Welke sites zijn toegankelijk? Wat is het verhaal achter de belangrijkste sites of monumenten? Waar liep de frontlijn en hoe is die tijdens de oorlog verschoven? De Eerste Wereldoorlog was een internationale oorlog die ervoor zorgde dat, in Heuvelland alleen al, soldaten uit minstens negen verschillende landen sneuvelden. Per land zetten we één soldaat in de kijker die symbool staat voor zijn lotgenoten. Maar ook de wederopbouw en de linken met WOII en de Koude Oorlog komen kort aan bod.

PRAKTISCH

Periode Het volledige schooljaar door

Beschikbaar materiaal met prijs

Een gedrukte gekleurde kaart, recto verso. Deze kun je downloaden via <https://www.toerismeheuvelland.be/nl/frontkaart-oorlog-zonder-einde> Of gratis afhalen in bezoekerscentrum Het Heuvelland.

Meer informatie

Bezoekerscentrum Het Heuvelland – toerisme@heuvelland.be – 057 450 455

WOENSDAG NAMIDDAG

ESTAFETTELOOP

1^E, 2^E EN 3^E GRAAD

We lopen onze longen uit ons lijf. Over de heuvels van de sportzone, crossen we naar de finish.

PRAKTISCH

Wanneer ? data in juni

Prijs? Gratis

Locatie? Sportzone, Vierstraat 33, 8950 Heuvelland (Wijtschate)

Meer informatie:
Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

SWIMMATHON

2^E EN 3^E GRAAD

Tijdens deze zwemactiviteit is het de bedoeling om met je groep (school) zoveel mogelijk lengtes te zwemmen binnen een bepaalde tijdspanne. Na een uur weten we wie welke groep of school het fitste was.

PRAKTISCH

Wanneer ? data in oktober

Prijs? Gratis

Locatie? Zwembad, Bruggestraat 42, Poperinge

Duur 14 uur tot 15 uur

Meer informatie:
Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

DODGEBALL

2^E EN 3^E GRAAD

Concentratie, reactievermogen, doelgericht werpen, .. hier moet je alles kunnen. Blijf jij als laatste over?

PRAKTISCH

Wanneer ? data in januari of februari

Prijs? Gratis

Locatie? Sporthal, Vierstraat 33, 8950 Heuvelland (Wijtschate)

Duur 13u30 tot 15u30

Meer informatie
Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

MINIVOETBAL

3^E GRAAD

Iedereen die graag voetbalt, kan hier tonen welke troeven hij heeft. Winnen of verliezen is niet belangrijk. We gaan wel uitgeput en voldaan naar huis.

PRAKTISCH

Wanneer ? data in maart

Prijs? Gratis

Locatie? Sporthal, Vierstraat 33, 8950 Heuvelland (Wijtschate)

Duur 13u30 tot 15u30

Meer informatie
Sportdienst - sport@heuvelland.be - 057 450 470

KLASBAKKEN

'Klasbakken' is de gezamenlijke noemer voor het educatieve aanbod van Provincie West-Vlaanderen. De Provincie heeft een mooi aanbod voor scholen.

Open de webiste: www.west-vlaanderen.be/voor-scholen

Hier kun je doorklikken naar diverse thema's uit het aanbod.

Wil je op de hoogte blijven van dit aanbod? Schrijf dan in voor de maandelijkse Klasbakken-nieuwsbrief.

